

**ИЛИРСКА ЈЕЗИЧКА ПРАКСА И ФРАЊЕВАЧКА
ЛИТЕРАРНОЈЕЗИЧКА ТРАДИЦИЈА У КЊИЖЕВНОМ
ДЈЕЛУ ФРА ГРГЕ МАРТИЋА***

НЕВЕНКА НОВАКОВИЋ-СТЕФАНОВИЋ

UDK 808.61/.62(091)
Изворни научни рад

Институт за језик, Сарајево

У периоду илирског препорода значајну улогу у процесу језичке стандардизације имали су и босанскохерцеговачки фрањевци а међу њима и сам Грго Мартић. Мартић је у младости био ватрени илирац тако да је његово књижевно дјело било под снажним утицајем илирског свеславенског заноса, што се огледа не само у тематици и духу његових књижевних дјела него и у језику његових дјела.

Иако је Мартићево књижевно дјело писано живим штокавским језиком са правих извора народног говора,¹ оно је било под непосредним утицајем језичких процеса који су се одиграли у периоду илирског препорода. Будући да је Мартић углавном био окренут Загребу, то је најјачи утицај на језик у његовом књижевном дјелу извршила управо загребачка филолошка школа према којој је Мартић прилагођавао свој језик.

Међутим, Мартић је као фрањевац, свакако, познавао и старију фрањевачку литературу тако да се на језичком плану, без сумње, није могао ослободити утицаја фрањевачке литерарнојезичке традиције коју је стекао својим образовањем. Стога се намеће питање колико се и у којим језичким особинама у књижевном дјелу фра Грге Мартића прожимају савремена илирска језичка пракса и старија фрањевачка литерарнојезичка традиција.

Испитивањем Мартићевих књижевних дјела могло се закључити да се утицај илираца огледа на свим језичким нивоима, а посебно у графици и ортографији гдје је Мартић готово досљедно ишао за узусом илираца и праксом загребачке филолошке школе.

* Реферат на XI конгресу слависта Југославије (Сарајево, октобар 1985)

¹ В. Д. Брозовић, *Улога босанскохерцеговачких фрањеваца у формирању језика хрватске књижевности и културе — од Дивковића до фра Грге Мартића*, Годишњак Института за изучавање југословенских књижевности у Сарајеву, књ. 2, Сарајево, 1973, стр. 52.

У својим радовима Мартић се придржава графичких принципа што их је предложио Гај у »Даници« 1835. год., а који су у складу са тадашњом праксом загребачке филолошке школе.² У складу са предложеним принципима Мартић употребљава графеме са дијакритичким знацима: *č, ž, š*, те сложене графије: *lj, nj, dj/gj* за фонеме (љ), (њ), (ђ). Фонема *ћ* се у Мартићевим радовима углавном означава графемом *ć*, што је опет у складу са узусима загребачке филолошке школе седамдесетих година³ (нпр.: *srećni* Спом. 7, *kić-njeg* Ос. I, 88, *šeći* ПДК, 40, *naјčešće* Пос. 184, *pozlaćena* БК, 49, *svraćahu* Зап., 13, и сл.), док се сложена графија *tj* јавља у мањем броју примјера и то у ријечима у којима је видљив коријенски морфем,⁴ нпр.: *prifatja* БПр. II, 9, *smrtju* Ос. I, 54, *častju* Пос., 43, *svietja* Ос. I, 7, *bratjo* БПр. I, 6 и сл., али и овдје има недоследности нпр. *braće* Спом. 7, *svieća* ПДК, 58), за шта је дијелом заслужна и старија фрањевачка традиција у којој је такође присутна секвенца *tj* у вриједности (*ћ*).⁵ Одраз илирске праксе је и употреба дво-струког знака за (*ђ*) — са *dj* и *gj*,⁶ с тим што је графија *gj* углавном везана за стране ријечи, са незнатним изузецима (нпр.: *angjeo* Пос., 29, поред *Andjela* ПДК, 8, *Evangelje* Пос., 52, *gjutruke* БПр. II, 18, *gjerdanu* БПр. II, 26, *gjogata* Зап., 16, и сл., поред *kaludjere* ПДК, 50), док се у осталим случајевима обиљежава са *dj*, мада и међу домаћим ријечима има примјера и са *gj* (исп.: *podju* Пос. 35, *tvrdjavi* ПДК, 45, *dogadjale* БН, 4, *takodjer* Зап., 89, *gvoždje* Ос. II, 210 и сл., али и *prigje* Март. Спом., 50, *kogogj* Нада I, 2/23). У старијој фрањевачкој литератури такође се среће *dj* као обиљежје фонеме (*ђ*).⁷ Изузимајући радове објављене у »Босанском пријатељу«, у којима се вокално (*р*) означава са *er* и, изузетно, са *ar*,⁸ што је у складу са загребачком праксом педесетих година и фрањевачком традици-

² В. Љ. Гај, *Правопис*, под. I, бр. 10, стр. 38—40, бр. 11, стр. 41—43, бр. 12, стр. 46—48, те В. Бабукић, *Основа словнице славјанске наречја илирскога*, Даница илирска, год. 1836, течај II, бр. 10, стр. 38.

³ В. Љ. Јонке, *Књижевни језик у теорији и пракси*, Затреб, 1965, стр. 50—52 и 116.

⁴ В. Љ. Гај, *Правопис*, бр. 12, стр. 47—48.

⁵ Исп. Х. Куна, *Језик фра Филипа Лаитрића*, босанског фрањевца XVIII вијека, АНУБиХ, књ. XXVII, Сарајево, 1967, стр. 112—113; С. Марковић, *Језик Ивана Анчића (босанског писца XVII века)*, САН, Институт за српскохрватски језик, Српски дијалектолошки зборник, књ. XIII, Београд, 1958, стр. 74—75; Д. Игњатовић, *Језик штампаних дела Јеролима Филиповића, фрањевачког писца XVIII в.*, Институт за српскохрватски језик, Библиотека Јужнословенског филолога, књ. 5, Београд, 1974, стр. 98; Х. Куна, *Неке особине језика фра Ловре Ситовића*, Научно друштво БиХ, Грађа X, стр. 140.

⁶ В. Љ. Гај, *Правопис*, бр. 12, стр. 47.

⁷ Исп. Х. Куна, н. д., стр. 112—114 (за Лаитрића); С. Марковић, н. д., стр. 74—75. (за Анчића); Д. Игњатовић, н. д., стр. 98—99 (за Филиповића).

⁸ Исп. Х. Куна, *Језик »Босанског пријатеља«, првог босанскохерцеговачког часописа*, »Свјетлост«, Сарајево, 1983, стр. 24.

јом,⁹ у осталим радовима Мартић пише само *r*, што је резултат развоја правописне праксе у Хрватској¹⁰ (нпр.: *gèrlom* БПр. II, 32, *kàršnu* БПр. II, 4, према *krvavu* Март. Спом., 46, *smrt* Спом. 14, *tvrdà* ПДК, 21, *srcu* Пос., 107, *svršenosti* БН 16, *trgovina* Зап., 3, *krvcu* БК, 38, *drva* Ос. II, 89 и сл.).

У складу са илирском језичком праксом је и Мартићев манир у писању замјене јата, тј. са *ie* и у дугим и у кратким слоговима¹¹ (нпр. *svietu* БПр. II, 13, *rieč* Пос., 35, *bielu* ПДК, 49, *viera* Пос. VIII, *zviere* Ос. II, 115 и сл.), односно касније *ie* у дугим а *je* у кратким слоговима (нпр. *pjeva* Пос., 25, *vjeru* ПДК, 14, *starještvo* Спом., 17, *iskorjèni* Зап., 108 и сл.), у складу са праксом загребачке филолошке школе и Шулековим идејама изнесеним у чланку »О дво-гласцу *ie*« 1854. год.¹² Писање јата са *ie* односно *je* подржано је и старијом фрањевачком традицијом а и праксом Дубровчана,¹³ а било је прихватљиво за Мартића чији је матерњи говор био икавски,¹⁴ јер није тражило прецизно познавање ијекавских правила о писању другог и кратког рефлекса јата.

У Мартићевим дјелима акцептиран је морфолошки правопис, наравно у складу са илирским узорима његовог времена¹⁵ а на шта је, несумњиво, утицала и фрањевачка традиција.¹⁶ Морфолошки правопис у Мартићевим дјелима присутан је у вези префикса и суфикса са коријенском морфемом, гдје не долази до асимилације по звучности (нпр. *odpriè* Пос., 53, *predtiče* Ос. I, 39, *podpečate* Зап., 109, *občina* БХ, 54, *izkopaše* ПДК, 37, *uztraje* Спом., 17, *raztiera* БПр. II, 12, *bezplodni* Спом., 7, *sbraja* Ос. I, 24 и сл.) те у задржавању сугласника *t* у сугласничким скупинама (*stn*), (*štn*), (*stl*) и сл. те денталног пловива испред африкате, што је у складу са узусима загребачке филолошке школе до краја стољећа¹⁷ (нпр.: *napastnik* Ос. II, 237, *sviestni* Пос. IX, *narastle* ПДК, 13, *naustmice*

⁹ Исп. Љ. Јонке, н. д., стр. 81—105, те Х. Куна, н. д., стр. 36; (за Лаштрића); иста, н. д., стр. 128 (за Ситовића).

¹⁰ В. Љ. Јонке, н. д., стр. 99—103.

¹¹ В. Љ. Јонке, н. д., стр. 43, 32.

¹² В. В. Шулек, О дво-гласцу *ie*, Невен, Прилог уз бр. 16, 1854.

¹³ Исп. нпр., Х. Куна, н. д., стр. 78, 102 (за Лаштрића); С. Марковић, н. д., стр. 46 (за Анчића); Т. Маретић, Историја хрватскога правописа латинским словима, Загреб, 1889, стр. 316 (за А. Милетића).

¹⁴ Мартић је рођен у селу Растовачи код Посушја — у простору имотско-бекијског говора који је изразио икавски, али га је животни пут нанио на ијекавско тло (у средњу Босну — Сарајево, Крепево). О томе опширније исп. у: М. Шимундић, Говор Имотске крајине и Бекије, АНУБиХ, Дјела, књ. 41, Сарајево, 1971, стр. 24—25, те А. Чичић, Монографија о фра Грми Мартићу, Загреб, 1930, стр. 23—28.

¹⁵ В. В. Бабукић, Основа словнице славјанске, бр. 10, течај II, год. 1836, стр. 40.

¹⁶ Уп. Х. Куна, н. д., стр. 38—40 (за Лаштрића); С. Марковић, н. д., стр. 73—75 (за Анчића); Д. Игњатовић, н. д., стр. 44—45 (за Филиповића).

¹⁷ Уп. Љ. Јонке, н. д., стр. 16—17.

БПр. II, 5, *šaptnu mi* БН, 48, *avantgarde* Зап., 16, *gostba* Ос. I, 52, *smrtca* ПДК, 8, *sljedci* Пос., 24, *srđce* БН, 8, *svetčevo* Ос. II, 275, *otče* Ос. II, 182 и сл.).

Утицај илираца огледа се и у неким феноменима фонетског односно фонолошког карактера, као што је, нпр., норма прилично досљедног биљежења гласа *x*, супротно стварном стању у Мартићевом матерњем језику као и босанским говорима с којима је Мартић био у контакту,¹⁸ на шта упућују не баш тако бројна одступања.

Чување гласа (*x*) у Мартићевим дјелима је такође и дуг францевачкој традицији, будући да је ово једна од изразитијих особина литерарног језика XVII и XVIII вијека, додуше неједнако заступљена код разних писаца.¹⁹

Резултат илирског утицаја је финално неетимолошко (*x*) у Г. пл. именичке промјене, нпр. *коњах*, БПр. II, 10, *јунакаx* БПр. II, 10, *годинах* БПр. I, 7, *са висинах* БПр. I, 9, *вратах* БПр. II, 5, *пушакаx* БПр. II, 10, и сл., које је присутно и у примјерима са другим завршецима, нпр. *љуџих* БПр., *мајких* БПр. II, 30 и сл.

Усклађеност са илирским стандардним облицима огледа се и у примјерима у којима је у данашњем стандардном језику могућа супституција гласа *x* гласовима *v* и *j*, гдје Мартић има облике са *x*, нпр.: *сухо* ПДК, 10, *духан* ПДК, 44, *глухе* Ос. II, 103, *кухају* Ос. II, 125, *ухо* Ос. I, 26, *духанскијем* Ос. I, 27, *грухање* Ос. II, 212, *буха* Ос. II, 173, *кухача* Зап., 15, *пазухом* БК, 69, *буздоxане* БК, 25 и сл.

Утицај загребачке филолошке школе, а још више францевачке традиције огледа се и у примјерима латинизираних грецизама са (*κ*) као што су, нпр.: *Криста* Пос., 53, *Крист* Пос., 6, *кршћанске* Зап., 76, *парока* Зап., 43, затим *кора* Зап., 48, *кируром* Зап., 84, док су примјери са (*x*) као што су: *хришћанско* ПДК, 20, *Христа* Херц., 38, *архимандрит* Зап., 45, и сл., семантички маркирани и везани искључиво за православну цркву.

Карактеристични су, затим, примјери неетимолошког *с*, нарочито у иницијалном положају испред (*р*), углавном у ријечима у којима се биљежило и у загребачкој језичкој пракси XIX вијека,²⁰ нпр.: *хрђа* ПДК, 39, *хруља* Пос., 19, *хрже* Ос. I, 36, *хрва се* Спон., 13, *хрвача* Ос. II, 231, и сл., као и биљежење *x* као графичког знака, нпр.: *холује* ПДК, 33, *хоре (се)*, БПр. II, 18, *хоран* Спом., 13, *хоџак* Зап., 1, *холи* БПр. II, 31, *јахране* БПр. II, 31, *вехне* Март. Спом., 47, и сл.

¹⁸ В. М. Шимундић, н. д., стр. 51—53, М. Окука, *Говорне особине становништва Дрежнице*, ГЗМБХ, Етнологија, св. 3, 1983, Сарајево, стр. 66—67. Исп. такође и Д. Брозовић, *Говор у долини ријеке Фојнице* (докторска дисертација у рукопису), стр. 101.

¹⁹ У вези с тим исп. Х. Куна, н. д., стр. 99—101 (за Јастрџића); С. Вукмановић, *Језик Стјепана Марковца Маргитића*, Филолошки факултет Београд, Монографије, књ. XXXIX, 1971, стр. 61—62, те Маретић, н. д., стр. 354—355.

²⁰ В. Даница, теч. XIV, стр. 87, те теч. XIV, бр. 1, стр. 2.

Као одраз језичке стандардизације оног времена је и штакавски рефлекс група (*стј*), (*здж*), (*скј*), (*згј*),²¹ у знатном броју примјера, као што су: *буништу* Пос., 17, *кућиште* БН, 10, *иште* Ос. I, 26, *зашту* ВПр. II, 14, *прашта* ВПр. II, 4, *притиште* БН, 10, *стиште* Пос., 36, *огњишту* Ос. II, 97, *ноћишта* Ос. II, 142 и сл., док су штакавизми дијалекатска особина Мартићевог матерњег говора.²² Утицај старије традиције и овдје је присутан јер је тенденција штакавизације потврђена и у босанској фрањевачкој литератури.²³

Усклађеност са праксом илираца и нормом загребачке филолошке школе регистрована је и на морфолошкој разини. То је, прије свега, наставак *-ах* у ген. плурала именичке промјене,²⁴ нпр.: *годинах* ВПр. I, 7, *пушаках* ВПр. II, 10, *вратах* ВПр. II, 5 и сл., док су остали облици у овом падежу — архаични тип без наставка. нпр. *пушак* ВПр. II, 20, те нови облик, нпр. *пушака* Зап., 100, условљени потребама метра или су резултат утицаја дијалекатске базе и народне поезије.²⁵

Примјенивање узуса загребачке филолошке школе присутно је и у плуралским падежима Д, Л, И, што се огледа у примјерима са старим наставцима,²⁶ нпр. *људем* Пос., VIII, *крвником* Ос. II, 217, *брђаном* Ос. II, 140, *Турком* Ос. II, 223, *врањам* Ос. II, 218, *душам* ПБ, 44, *агам* Ос. II, 207, *пашам* Ос. II, 208; *по чардацих* ВПр. II, 6, *по котарих* Март. Спом., 49, *по селих* Ос. II, 132, и сл.) поред презлазних (нпр.: *безим* ВПр. II, 8, *по градовим* ВПр. II, 20, *на јунацим* ВПр. II, 18, *по долинам* Март. Спом., 79, *над рукам* Ос. II, 257, *с гуслам* ВПр. I, 4, *сузам* Ос. II, 262, *с Турцим* Ос. II, 276, *међ' људма* Пос., 6, *зубма* Март. Спом., 49 и сл.) и нових форми (нпр. *људима* Пос., VI, *на коњима* Зап., 112, *путовима* Зап., 111 и сл.).

Овако шарена плуралска падежна система резултат је и утицаја фрањевачке традиције коју такође карактеришу варијантне форме у овим падежима.²⁷

У складу са тадашњим језичким стандардом је и готово досљедан облик футура типа *нестат ће* ВПр. I, 8, *донијет ће* ВПр. II, 31, *дат ћемо* ВПр. II, 6 и сл.

На лексичком плану утицај илираца и загребачке филолошке школе огледа се у присуству лексике која је у то вријеме карактеризирала језичку праксу у Хрватској (нпр. *тјеснац* ВПр. II, 32, *ко-*

²¹ В. Даница, теч. XIV, бр. 1, стр. 2, 4, 16.

²² Исп. М. Шимундић, н. д., стр. 79.

²³ В. С. Марковић, н. д., стр. 76—78 (за Анчића); Х. Куна, н. д., стр. 106—109 (за Лаштрића); С. Вукомановић, н. д., стр. 78—83 (за Маргитића).

²⁴ В. Љ. Јонке, н. д., стр. 18—20.

²⁵ У вези с тим исп. М. Шимундић, н. д., стр. 106; Ђ. Шурмин, н. д., стр. 200.

²⁶ В. Љ. Јонке, н. д., стр. 17, те В. Бабукић, н. д., стр. 45.

²⁷ Исп. Х. Куна, н. д., стр. 133 (за Лаштрића); Д. Игњатовић, н. д., стр. 116—120 (за Филиповића); С. Вукомановић, н. д., стр. 102—103 (за Маргитића).

тар БПр. II, 32, тежак БПр. II, 32, гојитељ Март. Спом., 104, српањ Спом., 7 (иначе су код Мартића имена мјесеци махом славенска по узору на илирце), затим домовина Нада I, 23, крух Спом., 14, криж Спом., 15, чувство Спом., 15, најнач Спом., 16, самостан Спом., 17, тајник Зап., 112, грах Зап., 113, рујан БПр. II, 27, сијечањ Пос., V и сл., мада је дио ових лексема у Мартићев језик могао ући и из босанскохерцеговачких говора с којима је Мартић био у контакту а у којима је несумњиво присутан један дио ове лексике, као што су, нпр. лексеме *крух*, *грах*, *криж*, *самостан* и сл.), затим у присуству посућеница из словенских језика, углавном бохемизама и русизама (нпр. *цеста* БПр. II, 7, *скрб* Март. Спом., 51, *штедрота* БПр. II, 30 и сл.), те у присуству неологизама који су највећим дијелом преузети из хрватске литературе онога времена и углавном се налазе у Шулековом *Рјечнику знанственог називља* (нпр.: *брзописац* Зап., 119, *брзојав* Зап., 88, *мирогој* Март. Спом., 50, *ћудоредност* Март. Спом., 194, *благодан* Спом., 10, *љуболирка* БПр. II, 31 итд.).

Уз ове двије групе иде и традиционална фрањевачка лексика, махом у области вјерске терминологије (нпр.: *милодари* Спом., 14, *чаук* БПр. II, 27, *мисник* Пос., IX, *причест* Пос., IX, *кушња* Пос., 7, *кушати* БПр. II, 26, *славодобићник* Пос. VIII и сл.).

На синтаксичком плану нарочито је изражен утицај фрањевачке традиције, што се огледа у низу особина које су иначе одлика старијег литерарног језика ширег српскохрватског простора, као што су, нпр. конструкција за са *инфинитивом* у вриједности финалне реченице²⁸ (нпр.: *За избјећи злу, пођи одавде*. . . Зап., 80; *Што год добра на свијету имасмо за искупљат голу душу дасмо*, ПБ, 42), затим рекција од с *генитивом* умјесто о с *локативом* (нпр.: *Што сте од мене говорили?*, Зап., 90; . . . што ово данас од нашег *фра* Грге говоре, Зап., 93; . . . *запиевати нећеш, од крајине кѣржаве халмине*, БПр. I, 1), потом употреба глаголског прилога у функцији партиципа (нпр.: *путујућега* једнога поглавитога *фратра* нашега, *ударе* на путу, Зап., 86; . . . *војске са стране долазеће* од Дрине, Зап., 103), затим конструкција реченице с глаголом на крају, при чему се некад између дијелова сложеног глаголског облика умећу дијелови реченице или уметнута реченица (нпр.: . . . *да сам ово мом брзописцу снако облимице, простим језиком, без обзира на граматикалну и синтактичну оправу казивас*, Зап., 119; . . . *који је врло лијепо знао латиницом писати*, Зап., 109; *јер француска влада у цијелом ориенту осим Босне, заштитница је католичкога свијета*, Зап., 91 и сл.), као и разбијање синтагме уметањем других синтагми или реченичних дијелова (нпр.: *жарко он угледа сунце*, БПр. II, 29, у том је *боју*, Зап., 96; *Златним сам га опасала пасом*, Март. Спом., 47, и сл.).

²⁸ В. нпр., Х. Куна, *Језичке карактеристике књижевних дјела Доситеја Обрадовића*, АНУБиХ, Дјела, књ. XXXVI, Сарајево, 1970, стр. 211; А. Младеновић, *О народном језику Јована Рајића*, Београд, 1964, стр. 144; Ј. Калић, *Језик Милована Видаковића*, Нови Сад, 1968, стр. 128, те С. Вукмановић, н. д., стр. 136 (за Мартића).

Илирском утицају могла би се приписати релативно велика фреквенција имперфекта, очито књишка, мада то код Мартића прије може бити утицај народне поезије (нпр. у исто вријеме *прелажаше* много оружаних крајишника Турака према Бањојлуци, Зап., 84; ... *веома често бијаше* у Броду, Зап., 95 и сл.), те преферирање инфинитива уз модалне глаголе (нпр.: *заповједи* својим трупима *маширати* према Сарајеву, Зап., 99; *имам примијетити*, да сам ово... Зап., 119; *ваља* и *нам једноч устанути*, БПр. I, 5 и сл.).

Укратко да закључимо: У језику својих књижевних дјела Мартић је слиједио језичку праксу свога времена, дакле илираца и загребачке филолошке школе која се у низу језичких особина преплиће са старијом фрањевачком традицијом у циљу очувања неопходног континуитета.

ИЗВОРИ:

1. *Пјесничка дјела Фра Грге Мартића. Први дио. Осветници. Свезик I и II.* Сарајево. Тиском и наклагом тискаре »Босанске поште«, 1893. (Ос. I, II)
2. *Пјесничка дјела Фра Грге Мартића. Други дио. Посветници.* Сарајево. Тиском и наклагом тискаре »Босанске поште«, 1895. (Пос.)
3. *Народне пјесме о Боју на Косову године 1389.* Загреб. Наклада Академијске књижаре Л. Хартмана, 1886. (БК)
4. *Биједни Новак (Repè od Chateaubrianda).* Ђаково. Наклада и тисак бискупске тискаре, 1886. (БН)
5. *Путовање у Дубровник из Крешева год. 1882.* Загреб, издање и тисак Дионичке тискаре, 1884. (ПДК)
6. *Запамћења (1829—1878). По казивању ауторовом забиљежио Јанко Кохарић.* Загреб, наклагом Ђуре Трпинца, 1906. (Зап.)
7. *Босански пријатељ, свезак I и II.* Загреб, Брзотиском Антуна Јакића, 1850. и 1851. (БПр. I, II)
8. *Споменица педесетгодишнице Херцеговачке Фрањевачке Редодржаве,* Мостар, 1897. (Спом.)
9. *Фра Грго Мартић (Спомен-књига),* Сарајево, издање и наклада Хрватског друштва »Напредак«, 1906. (Март. Спом.)
10. *Нада,* Сарајево, 1895, бр. 2 (*Нада*)
11. *Плач од Босне, Изабрани списи фра Грге Мартића,* Сарајево, 1956, (ПБ)
12. *Херцеговци, Изабрани списи фра Грге Мартића,* Сарајево, 1956. (Херц.)

THE ILLYRIAN LINGUISTIC PRACTICE AND THE FRANCISCAN LITERARY TRADITION AS EXEMPLIFIED IN THE OF FRA GRGA MARTIĆ

Summary

Since fra Grga Martić (Friar Grga Martić) was the member of the Illyrian Movement his literary language was greatly influenced by Zagreb philological school and he tried to adjust his own language to the standards set by this school. However, as a Franciscan he could not help being influenced by the older Franciscan literary and linguistic tradition. The aim of this paper is to investigate the extent to which the Illyrian linguistic practice interfered with the older Franciscan tradition.